3 (Sem-2/CBCS) CHE HG/RC

2022

CHEMISTRY

(Honours Generic/Regular)

Paper: CHE-HG-2016/CHE-RC-2016

Full Marks: 60

Time: Three hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

Answer either in English or in Assamese.

- Answer the following as directed: 1×7=7
 নির্দেশ অনুসৰি তলত দিয়া সমূহৰ উত্তৰ লিখাঃ
 - (a) Which of the following ions has highest radii?

তলত দিয়া আয়নসমূহৰ কোনটোৰ ব্যাসাৰ্দ্ধ আটাইতকৈ বেছি ?

 Fe^{2+} , Co^{2+} , Ni^{2+} , Cu^{2+}

- (b) What is ambidentate ligand? Give one example.
 - এম্বিডেন্টেট লিগান্ড কি? *এটা* উদাহৰণ দিয়া।
- (c) Oxide of _____ is used as catalyst for manufacturing H_2SO_4 .

(Fill in the blank)

- (d) Choose the correct option:
 - শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা ঃ

Dominance of strong repulsive forces among the molecules of gases—

গেছীয় অণুৰ মাজৰ তীব্ৰ বিকৰ্ষণ বলৰ প্ৰভাৱ—

(i) depends on Z and Z=1 Z ৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰে আৰু Z=1

- (ii) depends on Z and Z>1 Zৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰে আৰু Z>1
- (iii) depends on Z and Z < 1 Zৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰে আৰু Z < 1
- (iv) Does not depend on Z Z ৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ নকৰে
- (e) What is the SI unit of viscosity? সান্দ্ৰতাৰ SI একক কি ?
- How covalent radii vary in a period?
 সহযোজী ব্যাসার্দ্ধ কেনেকৈ পর্য্যায় এটাত সলনি হয় ?
- (g) What is the effect of temperature on viscosity of a liquid?

তৰলৰ সাম্ৰতাৰ ওপৰত উষ্ণতাৰ কি প্ৰভাব পৰে ?

2. Answer all question:

তলত দিয়াসমূহৰ উত্তৰ কৰা ঃ

- (a) Ionization energy of oxygen is less than that of nitrogen. Explain.

 অক্সিজেনৰ আয়নীকৰণ শক্তি নাইট্ৰজেনতকৈ কম।
 ব্যাখ্যা কৰা।
- (b) What do you mean by ionization isomerism in co-ordination complex?

 Give one example.

সমন্বয়ী সংকুল যৌগৰ আয়নীভৱন সমযোগিতা বুলি^{লে} কি বুজা? এটা উদাহৰণ দিয়া।

(c) If the value of Van der Waal's constant

"a" for a gas is zero, can it
liquified? Justify your answer.

ভান ডাৰ ৱালৰ ধ্ৰুৱকৰ 'a' মান কোনো এটা
বাবে শ্ন্য হ'লে গেছটোক তৰলীকৃত কৰিব

যাবনে ? যুক্তি আগবঢোৱা।

- (d) Find the Miller indices for a plane (2a, -3b, -c).

 সমতল (2a, -3b, -c) ৰ মিলাৰৰ সূচাংক নিৰ্ণয় কৰা।
- 3. Answer **any five** of the following: 3×5=15 তলত দিয়াসমূহৰ *যিকোনো পাঁচটাৰ* উত্তৰ দিয়াঃ
 - (a) Define atomic radius. Discuss how atomic radius vary in periods and groups of periodic table. Why atomic radius of oxygen is less than that of beryllium?

 1+1+1=3

পাৰমাণৱিক ব্যাসাৰ্দ্ধ কাক বোলে ? পৰ্যায়বৃত্ত তালিকাৰ পৰ্যায় আৰু বৰ্গত পাৰমাণৱিক ব্যাসাৰ্দ্ধ কেনেদৰে সলনি হয় ব্যাখ্যা কৰা। অক্সিজেনৰ পাৰমাণৱিক ব্যাসাৰ্দ্ধ বেৰিলিয়ামতকৈ কম কিয় ?

(b) What are Latimer diagrams? What are the characteristics of Latimer diagrams? 1+2=3 লেটিমাৰ চিত্ৰ কি? লেটিমাৰ চিত্ৰৰ বৈশিষ্টসমূহ কি

(Sem-2/CBCS) CHE HG/RC/G

Contd.

(c) Write the IUPAC names of the following: 1×3=3

তলত দিয়াসমূহৰ IUPAC নামকৰণ কৰা ঃ

- (i) $Fe_4 [Fe(CN)_6]_3$
- (ii) $\left[Cu \left(NH_3 \right)_4 \right] SO_4$
- (iii) $[Pt(NH_3)BrCl(ONO)]^-$
- (d) At what temperature will He have the same r.m.s. speed as H₂ molecules have at 27°C?

কিমান উষ্ণতাত He ৰ r.m.s. গতিবেগ H_2 অণুৰ $27^{\circ}C$ উষ্ণতাৰ r.m.s. গতিবেগৰ সমান হব ?

(e) Assign reasons for the following statements: $1\frac{1}{2}\times2=3$

তলত দিয়া যুক্তিসমূহৰ কাৰণ দৰ্শোৱা ঃ

(i) The surface of a liquid behaves as a stretched membrane.

তৰলৰ পৃষ্ঠই টান খাই থকা আৱৰণৰ দৰে ধৰ্ম
দেখুৱায়।

(ii) Cooling is always caused during evaporation.

বাষ্পীভৱনৰ সময়ত শীতলীকৃতত হয়।

- f) Describe a method of determining viscosity.

 3
 সাম্ৰতা নিৰ্ণয় কৰা পদ্ধতি এটা বৰ্ণনা কৰা।
- (g) How many Bravais lattices are available in orthorhombic system?
 Name them. 1+2=3

 অর্থৰম্বিক শ্রেণীত কেইটা ব্রেভিছ লেটিছ আছে ?
 প্রত্যেকৰে নাম লিখা।
- 4. Answer **any six** of the following: 5×6=30 তলত দিয়াসমূহৰ *যিকোনো ছ'টাৰ* উত্তৰ কৰা:
 - (a) What is diagonal relationship. What is the basis of diagonal relationship? Discuss this between lithium and magnesium. 1+2+2=5

কৰ্ণ সম্বন্ধ কি ? কৰ্ণ সম্বন্ধৰ ভিত্তি কি ? লিথিয়াম আৰু মেগনিছিয়ামৰ কৰ্ণ সম্বন্ধৰ বিষয়ে লিখা। (b) What is inertpair effect? Discuss the consequences of this effect? Explain this effect in case of Pb and Tl.

1+2+2=5

নিষ্ক্ৰিয় যুগ্ম ক্ৰিয়া কি ? ইয়াৰ পৰিণাম বা প্ৰভাৱ আলোচনা কৰা। Pb আৰু Tlৰ ক্ষেত্ৰত এই ক্ৰিয়া আলোচনা কৰা।

(c) Explain the formation of $[Ni(CN)_4]^{2-}$ ion with the help of VBT. What will be the magnetic moment of this complex? 4+1=5

VBT তত্ত্বৰ সহায়ত $[Ni(CN)_4]^{2-}$ গঠন বাখ্যা কৰা। এই আয়নটোৰ চুম্বকীয় ভ্ৰামক উলিওৱা।

- (d) Discuss the
 - (i) Oxidation state and
 - (ii) formation of colored complex behaviour of transition elements.
 - (i) জাৰণ অৱস্থা আৰু
 - (ii) বৰণযুক্ত যৌগ গঠনৰ ধৰ্ম সংক্ৰমণশীল মৌলবোৰৰ ক্ষেত্ৰত বাখ্যা কৰা।

- e) Write notes on: 2½×2=5
 চমুটোকা লিখাঃ
 - (i) Fullerenes ফুলাৰিণ
 - (ii) Jahn-Teller effect জ'ন-টেলাৰ প্ৰভাৱ
- (f) Calculate the CFSE of $[Co(H_2O)_6]^{3+}$. Why CFSE of tetrahedral complexes is less than that of octahedral complexes? 3+2=5

 $\left[Co\left(H_2O\right)_6\right]^{3+}$ ৰ CFSEৰ মান উলিওৱা। অন্তফলকীয় যৌগৰ তুলনাত চতুৰ্ফলকীয় যৌগৰ CFSE কিয় কম ?

(g) Derive all the critical constants values from the Van-der Waals equation. 5 ভান ডাৰ ৱালৰ সমীকৰণৰ পৰা ক্ৰান্তিক ধ্ৰুৱক মান উলিওৱা।

- (h) For an elementary reaction $2A+B \rightarrow 3C$ write the rate laws. If the rate of appearance of 'C' at time 't' is $1\cdot 3\times 10^{-4} mol L^{-1} S^{-1}$, then calculate
 - (i) rate of the reaction
 - (ii) rate of the disappearance of A at this time 1+2+2=5

কোনো এটা মৌলিক বিক্রিয়া $2A+B\to 3C$ ৰ গতিবেগৰ সূত্রটো লিখা। যদি 't' সময়ত 'C' গঠনৰ গতিবেগ $1\cdot 3\times 10^{-4} mol \, L^{-1} S^{-1}$ হয় তেন্তে সেই সময়তেই

- (i) বিক্ৰিয়াটোৰ গতিবেগ উলিওৱা।
- (ii) A বিয়োজনৰ গতিবেগ উলিওৱা।
- (i) Mention various methods for the determination of the order of a reaction. Write any two methods in detail.

 1+2+2=5

বিক্ৰিয়াৰ ক্ৰম নিৰ্ণয় কৰিবলৈ বিভিন্ন পদ্ধতিবোৰ উল্লেখ কৰা। *যিকোনো দুটা* পদ্ধতি বহলাই লিখা।

- (i) A first order reactions is completed 20% in 10 minutes. Calculate the following: 5
 এটা প্রথম ক্রমৰ বিক্রিয়াৰ 20% সম্পূর্ণ হবলৈ সময় লাগে 10 মিনিট। এতিয়া তলৰ দিয়া সমূহৰ মান নিণয় কৰা ঃ
 - (i) the rate constant গতি ধ্ৰুৱকৰ মান

11

- (ii) The time taken for the reaction to become 80% complete বিক্রিয়াটো 80% সম্পূর্ণ হবলৈ লগা সময়
- (iii) The half-life period of the reaction. বিক্ৰিয়াটোৰ অৰ্ধজীৱন কাল।